

DROP-OUT U ABSOLVENTŮ UČITELSTVÍ TĚLESNÉ VÝCHOVY

DROP-OUT OF THE GRADUATES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHER TRAINING

Janíková Marcela, Grajciarová Lucie

Klíčová slova: drop-out; profese učitele; učitelství tělesné výchovy; učitelé tělesné výchovy; tělesná výchova

Key words: drop-out; teaching profession; PETE; physical education teacher; physical education

Hlavním cílem je prezentovat míru drop-outu u absolventů oboru Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy na Fakultě sportovních studií MU v Brně. Dílčími cíli bylo vytvořit kategorizaci na základě drop-outu u těchto absolventů a identifikovat u nich důvody, které k odchodu, resp. k nenastoupení do učitelské profese vedly.

Profese učitele bývá definována nejčastěji v kontextu sociologie jako povolání spojené s určitou kvalifikací nebo odbornými znalostmi a dovednostmi (Průcha, 2002). Diskutovaným tématem nejen v České republice se v poslední době stává odchod kvalifikovaných učitelů z profese, tzv. drop-out. Tato problematika u nás zatím zůstává v rovině deskriptivní; v zahraničí se jí zabývají hlouběji, mnohé studie poukazují na souvislost mezi kvalitním učitelem a vzdělávacími výsledky žáků. Drop-out v učitelství představuje komplexní interdisciplinární problém, který kromě teorie učitelské profese a vzdělávací politiky přesahuje do psychologie, personalistiky, řízení lidských zdrojů a s ohledem na analýzu příčin změny zaměstnání také do sociologie (Píšová, & Hanušová, 2016, s. 399). Nejvíce ohroženou skupinou jsou začínající učitelé (Stokking et al., 2003). Téměř absentují výzkumy věnující pozornost absolventům učitelství - těm, kteří vystudují učitelství, avšak profesi učitele nikdy nevykonávají.

Do výzkumného šetření, které bylo orientováno kvantitativně, byli zahrnuti všichni absolventi jak prezenční, tak i kombinované formy studia z let 2013 - 2017. S ohledem na uplatnění absolventů téměř po celé České republice byl za výzkumný nástroj zvolen elektronický dotazník distribuovaný na základě emailových adres a sociálních sítí. Analýza dat a vyhodnocení formou grafů probíhalo v programu Microsoft Excel.

Z vyhodnocení dat vyplynuly čtyři skupiny absolventů: 1. nejvíce zastoupenou skupinou jsou absolventi, kteří nikdy do učitelské praxe nenastoupili (a jak se z odpovědí ukázalo, většina nešla ani studovat tento obor s cílem pracovat jako

učitelé tělesné výchovy); 2. druhou nejpočetnější skupinou jsou absolventi, kteří do praxe nastoupili a stále v ní zůstávají (přestože ne se vším jsou spokojeni); 3. třetí skupinou jsou absolventi, kteří do praxe nastoupili, ale v prvních třech letech ji opustili (a to z různých důvodů); 4. poslední skupinu tvoří absolventi, kteří po absolvování oboru Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy pokračovali v dalším denním studiu (ať již v bakalářském, magisterském či doktorském).

Abstract: The main aim of this study is to present the drop-out extent of PETE graduates at the Faculty of Sport Studies of Masaryk University in Brno. The recent discussed topic, not only in the Czech Republic, is the drop-out of qualified teachers. Various studies reveal the relation between the quality of teachers and students' achievement. Drop-out in the teaching profession is a complex interdisciplinary problem addressed by the theory of teacher profession, education policy, psychology, personnel management and sociology (Píšová, & Hanušová, 2016, p. 399). In the quantitative research study, PETE graduates from the years 2013 to 2017 at the Faculty of Sport Studies of Masaryk University were investigated. As a research method online questionnaire was used. At the moment the research results are processed.

Literatura/References:

- Píšová, M., Hanušová, S. (2016). *Začínající učitelé a drop-out*. Pedagogika, 386–407.
- Stokking, K., Leenders, F., De Jong, J., & Van Tartwijk, J. (2003). *From student to teacher: Reducing practice shock and early dropout in the teaching profession*. European Journal of Teacher Education, 26(3), 329–350.
- Struyven, K., & Vanthournout, G. (2014). *Teachers' exit decisions: An investigation into the reasons why newly qualified teachers fail to enter the teaching profession or why those who do enter do not continue teaching*. Teaching and Teacher Education, 43, 37–45.